FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 192

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, OCTOBER 5, 1972

ŠTEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Ivan Seničar 9-12
Terminal Tower
Room 2310
Cleveland, O. 44113

Lov na bilijonarje v Jugoslaviji sprožil beg denarja iz bank

Titov govor v Reki pretekli mesec je sprožil lov na bilijonarje, ta pa dviganje njihovega denarja iz javnih denarnih zavodov.

BELGRAD, SFRJ. — Zahteve po nastopu proti multimilijonarjem in bilijonarjem v jugoslovanski socialistični družbi so ustvarile strah med premožno plastjo, ki je začela svoj denar naglo dvigati iz javnih denarnih zavodov, v kolikor ga je seveda tam sploh imela. Najspretnejši so ga namreč že davno spravili na varno preko meje v Švico in drugam. Trdijo, da sta med temi tudi Tito in Jovanka.

Načelnik belgrajske gospodarske zbornice Simeon Zatezalo je švaril vodnike kampanje proti bilijonarjem — gre za starodinarske bilijonarje —, ker da se je ta začela čutiti v bankah, od koder so premožni začeli umikati svoj denar.

Predsednik Tito je v svojem govoru na Reki pripovedoval, da je celo "med člani Zveze komunistav več takih, ki so nabrali stotine milijonov in celo bilijone starih dinarjev". (Bilijon starih dinarjev je nekako 600 tisoč dolarjev.)

Tito je tedaj zagrozil, da bo treba pogledati, kako so ti ljudje prišli do tolikega premoženja. Posebno se je obregnil ob gradnjo letoviških in drugih domov, ki jih ti grade v raznih delih dežele. Nekateri so po Titovem govoru predložili, naj bi te domove ali hiše zasegli in jih dali na razpolago za stanovanja takim, ki primernega stanovanja nimajo.

Ta gonja proti premožnim je vznemirila vse, ki imajo kaj več, in jih pripravila do tega, da so začeli spravljati na varno, kar je mogoče, predno jih "roka pravice" doseže. Po pisanju časopisja je bilijonarjev v vsej Jugoslaviji od 156 do 182. Oblasti "imajo težave" z ugotavljanjem imen, zato je narodna skupščina od vlade zahtevala, da predloži imena bilijonarjev do 15. oktobra in pove tudi, kako so do tolikšnega premoženja prišli.

Povprečni mesečni zaslužek ne doseže niti polnih $100, toda nekateri direktorji podjetij imajo mesečno tudi $1,000 in več dohodka. Velike dohodke imajo tudi privatni obrtniki, ki delajo v dobri meri na črno, in seveda vodniki režima, ki imajo nadzor nad raznimi skladi in razpolagajo z njimi.

Belgrajski tednik je navedel nedavno, kako je obogatel Slovenec Rado Jež, ki je imel privatno avtobusno podjetje, prevozništvo, taksije in še dve restavraciji skupno s svojo ženo in hčerko. Letno je prijavil za davek samo $1,300 dobička. Ko so ga oblasti začele spraševati in privijati, je enostavno odšel v Zahodno Nemčijo.

Vremenski prerok pravi;

Večinoma oblačno in milo, verjetnost dežja. Najvišja temperatura čez dan do 70, ponoči od 45 do 50.

Novi grobovi

Dan Carr

Po kratki bolezni je umrl sinoči 64 let stari Dan Carr s 6645 Dunham Rd., Walton Hills, rojen v Thomasu, W. Va., od koder je v starosti 3 let odšel s starši v Jugoslavijo in ostal tam 18 let, pa se nato vrnil v ZDA in se naselil v Clevelandu. Po 20 letih dela pri J. & L Steel Co., je postal tam vodja oddelka za odpošiljanje in sprejemanje. Leta 1945 je kupil Danny's Hts Tavern na Maple Heights, ki je z Danny's Restaurant and Lounge na Richmond in Miles še vedno v rokah družine pod vodstvom sina Dana. Bil je tudi lastnik konj. Zapustil je ženo Mildred, roj. Zotlar, hčer Mrs. Mildred Wingenfeld, sina Daniela Jr., 8 vnukov in vnukinj ter sestro Mrs. Mary Yukich. Bil je član KSKJ št. 63. Pogreb bo v soboto iz Ferfolia pogrebnega zavoda na 5386 Lee Road, v cerkev sv. Martina in nato na pokopališče. Čas še ni določen. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

—o—

F-111 zopet v akciji

Ameriško vojaško poveljstvo trdi, da so letala F-111 zopet vključena v letalske vojaške nastope. Vzroka izgube prvega teh letal pretekli četrtek niso objavili.

WASHINGTON, D.C. — Ko so pretekli četrtek prvič nastopila F-111 letala nad Severnim Vietnamom proti zelo težavnim vojaškim ciljem, je eno od letal izostalo. Vojaške oblasti trdijo, da ne vedo, kaj naj bi se z letalom zgodilo, oba letalca so proglasili za pogrešana.

Izgubo letala niso objavili tri dni, ker je običaj, da o izgubah molče, dokler ne rešijo letalcev ali pa vedo, da so ti izgubljeni. Za letalca F-111 letala niso niti vedeli, kje sta izginila in ju zato niso mogli reševati. Letalci imajo redno s seboj poseben radio, ki daje znake, kjer se nahajajo, da jih je mogoče iskati in rešiti. Od obeh letalcev pogrešanega F-111 letala ni bilo nobenega glasu, nobenega radijskega znaka. Kaj se je s pogrešanim letalom zgodilo, ni jasno, četudi je Severni Vietnam javil, da je letalo sestrelila protiletalska obramba.

Poveljstvo ameriških letalskih sil je po izgubi letala pri prvem poletu pretekli četrtek, umaknilo začasno letala F-111 iz bojnih akcij, pa potem, ko je ves položaj pregledalo in presodilo, ta zopet sprostilo za letalske napade na Severni Vietnam. Skupno bosta poslani v jugovzhodno Azijo dve eskadri, skupno 48 letal, ki bodo nadomestila Phantom jet letala. F-111 so bila prvič poslana v Vietnam leta 1968, pa so bila umaknjena, ko so tri od šest letal izginila zaradi tehničnih napak.

—o—

Portugalec prijel ZN

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Portugalski zunanji minister dr. Rui Patricio je obtožil Združene narode v govoru pred odborom glavne skupščine, da so 'organizacija brez zakona in brez pravil'.

Protestiral je proti temu, da je odbor dovolil predstavnikom upornikov v portugalskih afriških pokrajinah prisotnost na seji kot opazovalcem.

McGovern preradikalen

Louis Harris je pri povpraševanju javnega mnenja dognal, da trenutno to smatra McGoverna za preveč skrajnega.

NEW YORK, N.Y. — Demokratski predsedniški kandidat sen. G. McGovern se prizadeva že vse od Delavskega dne sem, da bi prepričal ameriškega volivca, da ni noben skrajnež, ki hoče vso deželo postaviti na glavo. Pri tem ni doslej še veliko opravil, kot dokazuje povpraševanje znanega Louisa Harrisa.

Okoli 66% povprašanih je McGovernu priznalo, da je pogumen in pove, kar misli, četudi se zaveda, da so taka stališča nepriljubljena. Večina 55:27 je prepričana, da hoče McGovern spremeniti razmere "preveč", 54:26 sodijo povprašani, da so McGovernovi nazori in stališča "preveč skrajno liberalna".

Javnost daje McGovernu prav v razmerju 53:15, ko razkriva velike dobičke žitnih trgovcev v kupčiji z Rusi v preteklem poletju, v razmerju 54:20 odobrava njegove napade na zveze velikega biznesa z republikansko stranko in z Nixonovo vlado. Javnost meni, da ima McGovern prav, ko napada republikance zaradi vohunjenja v demokratskem glavnem stanu.

V razmerju 54:21 zavračajo povprašani McGovernovo namero ukiniti nadzor nad cenami in plačami 90 dni po njegovi vselitvi v Belo hišo, s 56:20 sodijo, da je njegov program o "ponovni delitvi imovine" preradikalen.

Volivci torej v glavnem McGoverna in njegova važna stališča in načrte odklanjajo, sprejemajo pa delno njegovo kritiko sedanje Nixonove vlade. Ta izgleda, ni tako velika in ne tako važna, da bi volivce pripravila do prehoda na McGovernovo stran.

—o—

Naveličal se je beganja

CHICAGO, Ill. — Byron James Rice, 36 let stari osumljenec med 10 najbolj iskanimi na listi FBI, se je po preko 4 letih skrivanja sam javil FBI, ker se je naveličal skrivanja, kot je dejal.

Rice je obtožen, da je sodeloval pri umoru stražarja oklopnega avta, iz katerega je z dvema tovarišema odnesel $30,000. Tovariša so že davno prijeli in obsodili na dosmrtno ječo, med tem ko je Rice ušel.

Francija je pomagala z učitelji v Louisiani

NEW ORLEANS, La. — Ob spodnjem Mississippiju je nastala obsežna francoska kolonija še v 18. stoletju. Za kratko dobo je bila to tudi francoska kolonialna posest. Napoleon je spoznal, da Louisiane ne bo mogel obvarovati pred Angleži, zato je je prodal ZDA.

Postopno je začela francoščino izpodrivati angleščina, četudi so se potomci francoskih naseljencev trdovratno upirali. Ko je sedaj mladi rod skoraj pozabil na jezik svojih očetov in mater, se je skupina teh obrnila na Pariz in uspela ga je pridobiti, da je poslal v Louisiano letošnjo jesen 145 mladih Francozov in Francozinj, ki sedaj učijo po šolah Louisiane otroke francoščino.

Dober del stroškov za nje plačuje država Louisiana, ostanek pa Francija. Iz Francije došli učitelji in učiteljice dobivajo po $3,900 na leto.

—o—

Vodilni demokrati gledajo le še na čas po volitvah

WASHINGTON, D.C. — Vodilni demokrati in nekateri delavski vodniki so prepričani, da bo treba stranko po volitvah 7. novembra temeljito reorganizirati in odstraniti z njenega vodstva ljudi, ki jih je tja postavil McGovern po svoji zmagi na konvenciji v preteklem juliju.

Prepričanje o McGovernovem porazu 7. novembra je zajelo večji del vodilnih demokratov v taki meri, da se niti več ne ženejo, da bi ta napovedani poraz vsaj zmanjšali, kar se da. Njihovi načrti so v glavnem posvečeni stranki po volitvah.

Napovedujejo, kot poroča znani tednik Newsweek, da bo demokratsko stranko v času za kongresne volitve 1974 vodila koalicija senatorjev E. Kennedyja, H. Humphreyja in E. Muskia ter predsednik Unije avtomobilskega delavstva Leonard Woodcock.

—o—

Pokojnine še vedno ne zadoščajo za življenje

WASHINGTON, D.C. — Ta teden so upokojenci Social Security dobili za 20% večje pokojnine. Povprečna pokojnina za zakonski par znaša sedaj $271, kar naj bi po uradnih podatkih krilo le nekako 68% potreb takega para, če ima seveda svoj lasten dom, če ne, pa niti toliko.

Po novem je najnižja pokojnina za eno osebo $84.50, najvišja pa za par $389, med tem ko je bila doslej le $324.

SENAT ODLOŽIL REFORMO PODPIRANJA POTREBNIH

Senat je včeraj odložil uzakonitev novega načrta za podpiranje potrebnih, ki temelji na delu, in je odobril le začasno omejeno preskušanje treh predlogov javnega podpiranja, senatnega o delu, Domovega o zajamčenem družinskem letnem dohodku $2,400 in Ribicoffovega z letnim zajamčenim dohodkom $2,600.

WASHINGTON, D.C, — Javno podpiranje potrebnih, posebno mater z otroci brez živega ali navzočega očeta, ki bi skrbel za svojo družino, je zašlo v hudo zmedo. Ko so stroški podpiranja v zadnjem desetletju izredno porastli, po vsem sodeč ne odgovarjajo dejanskim potrebam, na drugi pa deset in deset tisoči brezvestnih delomrzneže javno podporo grdo zlorabljajo. Tako je predsednik Nixon kmalu po svojem nastopu predložil temeljito spremembo javnega podpiranja. Slonela naj bi na zajamčenem minimalnem letnem dohodku potrebnih družin. Tak predlog je Predstavniški dom izglasoval še lani, Senat je razpravo odlagal in se šele letos posla temeljito lotil. Svoj načrt je oprl na preskrbo potrebnih z zaposlitvijo. Včeraj je zbornica uzakonitev predloga odložila za 5 do 8 let, ker ga hoče najprej preskusiti.

Na predlog sen. Williama V. Rotha, republikanca iz Delawara, je senatna zbornica odobrila dopolnilo, ki predvideva preskušanje vseh treh glavnih načrtov v naslednjih letih. Šele, ko bo to opravljeno, bo Kongres ponovno razpravljal o reformi javnega podpiranja potrebnih. Sodijo, da bo minilo 5 do 8 let, predno se bo to zgodilo, če ne pride kaj vmes, kar bo novo razpravo pospešilo.

Senat je Rothovo dopolnilo izglasoval s 46:40, pa nato s 50:35 odklonil predlog za zajamčen letni dohodek potrebnih družin, sličen onemu, ki ga je pred tremi leti predložil predsednik Nixon. Predlog je podpiral vodnik republikanske manjšine v Senatu Hugh Scott. Oglasil se je sen. Russell B. Long, načelnik odbora, ki je izdelal senatni predlog reforme javnega podpiranja, in izjavil, da mu je bilo iz Bele hiše sporočeno, da ta ne podpira uzakonitve predloga za zajamčeni letni dohodek potrebnih družin.

S tema glasovanjema je po vsem sodeč boj okoli reforme javnega podpiranja končan in bo nemara Senat še ta teden izglasoval celoten zakonski predlog, ki vsebuje tudi večje število sprememb v Social Security, med drugim znižanje starosti za pokojnino od 62 na 60 let, za vdove pa od 60 na 55 let.

Končno obliko bo zakonski predlog dobil na skupni konferenci predstavnikov Doma in Senata, kjer bosta imela glavno besedo kong. W. Mills in sen. R. Long.

—o—

Edward Gierek se utrjuje kot vodnik rdeče Poljske

VARŠAVA, Polj. — Vladislav Gomulka je skoro že pozabljen, četudi je komaj nekaj let, kar je bil neomejen gospodar Poljske. Njegovo mesto je po nemirih v baltskih pristaniščih prevzel Edward Gierek, ki se je od tedaj dobro zasidral v vodstvu republike.

Edinega močnega tekmeca je imel v Miječislavu Mosczarju, nekdanjem partizanskem borcu in vodniku nacionalistov, pa tudi poveljniku vseh poljskih varnostnih sil. Gierek je M. Moczarja sedaj poslal za poslanika v Bolgarijo, njegove pristaše pa na razne kraje daleč od Varšave.

Ko je tako utrdil svoj položaj doma, se je E. Gierek podal na uradni obisk v Francijo, kjer je nekdaj delal kot rudar v rudniku. Prav zato je nekaj bolj razgledan in širši od drugih poljskih komunističnih vodnikov, ki so bili samo v ZSSR ali pa doma.

Poljska je bila od nekdaj v dobrih stikih s Francijo, med obema svetovnima vojnama je obe državi vezala posebna prijateljska in vojaško-obrambna pogodba. V obrambo Poljske sta Francija in Anglija septembra 1939 napovedali Hitlerjevi Nemčiji vojno.

—o—

Predlog za uzakonitev višje minimalne plače je za letos obtičal

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je odklonil razgovore o kompromisu s predstavniki Senata o povišanju minimalnih plač. Oba predloga sta namreč precej različna.

Dom hoče zvišati minimalne plače za nad 18 let stare uposlence na $1.80, čez eno leto pa na $2. Senat hoče takojšnje povišanje urnih plač na $2, čez dve leti pa na $2.20.

Sedaj bo po vsem sodeč ostalo vse pri starem, dokler ne bo o tem sklepal novi kongres, izvoljen 7. novembra.

—o—

Domov odbor odklonil razpravo o Watergate

WASHINGTON, D.C. — Domov bančni odbr je odklonil z 20:15 glasovom predlog za javno zaslišavanje v zvezi s prisluškovanjem in drugačnim vohunjenjem v glavnem stanu demokratske stranke v zgradbi Watergate v Washingtonu v preteklem juniju.

Načelnik odbora W. Patman, demokrat iz Teksasa, je obdolžil Belo hišo, da je "organizirala" to glasovanje, da bi tako preprečila javno razpravljanje o tem v času pred volitvami. Po njih se bo za to komaj še kdo zanimal.

SAMOZAVESTNO — Glavni svetovalec predsednika Nixona za domače zadeve v Beli hiši John D. Ehrlichman na tiskovni konferenci. Slika priča, da mu ne manjka samozavesti.

Iz Clevelanda in okolice

McGovern v mestu—
Danes bo pred City Clubom demokratski predsedniški kandidat razlagal svoje poglede na ameriško zunanjo politiko, pa se sestal tudi s predstavniki narodnostnih skupin, ki sicer zanj ne kažejo dosti zanimanja, še manj pa vneme.

Zamenjan plašč—
Na "card party" zadnjo sredo v Euclid Park Club House je bil zamenjan ženski plašč (coat). Katera ga je zamenjala, naj kliče 531-2863.

Seja—
Podr. št. 25 SŽZ ima v nedeljo, 8. oktobra, redno sejo ob običajni uri v šoli sv. Vida. Po seji bo zabava. Vse članice vabljene!

Odpadni les zastonj—
Odpadni les in žaganje oddajo zastonj pri Lumpert Wood Products, 1550 E. 33 St. To je trd orehov les primeren za kamine.

Najdeni ključi—
V torek okoli četrte popoldne je bil najden na Addison Rd. in St. Clair Avenue šop ključev. Kdor jih pogreša, naj kliče 361-6179.

Še nekaj prostora—
Klub slov. upokojencev za Newburgh sporoča, da je v avtobusih, ki bodo 11. oktobra ob 9.30 dopoldne peljali na jesenski izlet, še nekaj praznih mest. Kdor se še želi pridružiti, naj se javi tajnici, tel. 524-7724. Sprejme se tudi nečlane.

—o—

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Kongres je včeraj preglasoval predsednikov veto 20-odstotnega povišanja pokojnin upokojencem železniških družb. Predsednik je dejal, da ne more podpisati predloga za povišanje, ker ni za ta namen na razpolago denarja. Kongresniki in senatorji, ki so predsednikov veto preglasovali, so napovedali, da bo Kongres potreben denar za povišanje teh pokojnin izglasoval prihodnje leto.

WASHINGTON, D.C.—Kongres je izglasoval zakonski predlog o očiščenju voda v ZDA do leta 1985. Stalo bo blizu 25 bilijonov dolarjev.

DAMASK, Sir. — ZDA so odklonile zastopniku Sirije, ki je hotel na zasedanje Združenih narodov v New York, vstop v ZDA, ker je Sirija prijela ameriškega pomožnega vojaškega stašeja v Jordaniji, ko je 9. septembra letos zašel preko meje v Sirijo, in ga misli menda obtožiti vohunstva.

PARIZ, Fr. — Zastopniki obeh strani so se danes zbrali zopet na sejo, na kateri je bilo takoj jasno, da so pogajanja za končanje vojne v Vietnamu zastala. Zastopnik Hanoia je namreč ostro napadel ZDA, ki da bombardirajo šole v Severnem Vietnamu.

BLACKPOOL, Ang. — Konvencija delavske stranke je sklenila, da naj delavska stranka, kadar bo zopet na vladi vstraja trdo na spremembi pogojev britanskega članstva v Skupnem trgu. Sklep pomeni nekak kompromis med zagovorniki in nasprotniki vstopa Velike Britanije v Skupni trg.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
1117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec
NAROČNINA:
Za Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 192 Thursday, Oct. 5, 1972

Še o propadu Zapada

Odkar je nemški kulturni zgodovinar Spengler napisal knjigo "Propad Zapada", se nenehno prinašajo dokazi, da je resnično Zapad že blizu konca svoje evropske kulture, kot je zrastla iz grško-krščanskega moralnega in etičnega sveta. Papež je zadnji mesec v Gandolfu govoril, "da je moderni človek tako obseden od seksualnosti, da brodi samo še po blatu. Živimo v dobi, v kateri je živalska narava v človeku degenerirala v nebrzdano pokvarjenost... Živimo v času senzualnosti in egoizma."

V takem času egoizma in razkošnega uživanja ni več prostora za žrtve, za herojstvo kakršne koli vrste, ne za idealnost, kaj šele za odpor proti kaki nevarnosti duhovnega značaja. Starejša Evropa je imela ideale, za ideale se je borila na življenje in smrt. Krščanska zavest v Slovencih je bila tako močna, da je v idealni mladini tiste dobe vzbudila odpor, pripravljen za vsako ceno — tudi za ceno življenja — pripomoči k zmagi ideala.

Tudi komunisti doma tožijo o "brezidejnosti" egoistične mladine. In Zapad toži, da današnja mladina otopeva za duhovna trenja. Neki sodobni publicist se sprašuje: 'Kdo se bo še boril npr. proti komunizmu, če bi navalil na Evropo?" Zapadni človek zgublja smisel za idejno borbenost in raje "brodi v blatu", kot pravi papež.

Dobili smo zanimivo pismo našega prijatelja iz Zahodne Nemčije, ki ga mučijo prav ta vprašanja. Takole piše:

"V Nemčiji opazujem dogajanja okrog sebe, povsod vidim zlorabo svobode in demokracije, v čemer vidim kal razpada in počasne degeneriranosti. Čudni so naravni pojavi: družba hrepeni in se bori za svobodo in blagostanje, ko pa ju doseže, se pokažejo znamenja njune zlorabe, začno delovati pojavi nazadovanja, predvsem duhovnega, in pride do dekadence.

Premalo se zavedamo teh pojavov v družbenem razvoju, čeprav so nam znani primeri iz zgodovine, ko so visoke kulture začele propadati, ko so dosegle svoj višek in niso bile več zmožne vzdržati se na doseženi stopnji; tako npr. grško-rimski imperij, ki ga je uničil nato notranji moralni razpad. Vendar mi mislimo, da ne živimo v taki dobi, ali pa vsaj, da ne bo tak razvoj, pa nas nato iznenadijo dejstva, ki jih vidimo. Na primer: Zahodna Nemčija je samo en del današnjega sveta in ima tudi vse značilnosti zametkov, ki morejo voditi k izraziti dekadenci. Bog daj, da bi se motil! Vendar so nekateri znaki, ki jih ni mogoče izpregledati.

Ob izobilju materialnih dobrin ni nobenega pravega duha v mladih ljudeh, ki jim pojem domovine in čast naroda prav malo pomeni. Mladi ljudje niso navajeni na napore, ali da bi se čemu odrekli, ker v njih ni idealov, ne pravega duha, da o kaki borbenosti sploh ne govorim.

Mislim, da je silno težko predvideti, kam bo krenil bodoči razvoj sveta, ker je v tako imenovanem svobodnem svetu polno pojavov, katerih smer in končni obseg še ni mogoče pravilno oceniti. Pred kratkim so mi prišla v roke mnenja nekaterih visokih cerkvenih krogov in samega papeža, ki pričakuje neslutene viharje in ki priznavajo vso tragično težo sedanjega razvoja v svetu."

Tako to pismo iz Nemčije, človeka, ki gleda pesimistično na bodoči razvoj Evrope predvsem z ozirom na odpor proti močnemu agresivnemu, imperialističnemu komunizmu. Potrjuje pa njegovo misel o "gnilem Zapadu" najnovejše Solženicinovo pismo o Združenih narodih in papežev govor o moralni pokvarjenosti, senzualizmu in amoralnosti sveta in še marsikaj.

Toda mislim, da nam še ni treba biti tak pesimist, ter moramo "upati proti upanju" da bo prišla neka velika duhovna obnovitev sveta iz tega kaosa razpadajočih kultur, tako na Zapadu kakor na Vzhodu. Cerkev je v nekem prehodnem vrenju, iz katere bo vstala nova obnovitvena moč idealizma in žrtve iz religiozne zavesti človeka. Ta se budi tudi na Vzhodu, kot priča Solženicin.

Z Vzhoda kliče tudi svet po svobodi, po individualni svobodi, ki pa vlada v polni meri na Zapadu. Ne more biti Zapad tako gnil, če pa v stotisočih prehajajo ljudje iz Vzhoda k njemu po pomoč. Iz Slovenije je npr. skoraj sto tisoč ljudi na Zapadu, in če bi se vrnili časi "komunizma izred 25 let", bi jih večina ostala zunaj, in še prav toliko novih bi si izvolilo Zapad za svoje bivanje in delo. Nekaj jih privlači: **svoboda!** Svoboda je tista vrednota, ki dviga Zapad nad Vzhod. Toda zloraba te svobode vodi v materializem in v egoizem, v 'blato blagostanja", namesto v "blagor blagostanja" za dvig idealizma in heroizma.

Zapadu grozi nevarnost, da se mu izmaliči njegova svoboda v anarhijo, in njegovo blagostanje v pogubo. Treba bo zopet obnoviti ideale herojstva, žrtvovanja, to za nekaj, kar je več vredno kot naše življenje, vzbuditi religiozni smisel življenja, ki lahko daje vsem dogajanjem nov razvoj in novo ceno. In ta religiozna obnova, ali vsaj zahteva po njej in potreba, pa raste tako na Vzhodu kakor na Zapadu, in samo ta nam je lahko poroštvo nove obnove "gnile Evrope" v nje bistvu, v nje duši. In tedaj se bodo pojavili "junaki novega časa", morda celo v obliki, ki je danes ne slutimo, ali pa celo mislimo, da vodi drugam. Verujemo v obnovo Evrope, ker verujemo v svobodo in demokracijo. Bojimo pa se njune — zlorabe, ki danes predstavlja dekadenco Zapada.

td

BESEDA IZ NARODA

Milwauški zapiski

DRUŠTVO TRIGLAV. — Slovensko kulturno društvo Triglav je zelo znano v Milwaukeeju. Mnoge prireditve v zadnjih letih so bile začete in izpeljane na pobudo in prizadevanje društvenih članov. Društvo lastuje park, kjer je že mnogo Slovencev preživelo marsikatero prijetno uro, posebno v poletnem času. Kdo še ni slišal o športnem dnevu, ki pritegne igralce ne samo iz okolice Milwaukeeja, ampak pridejo celo od tako daleč, kot je mesto Cleveland. Odlično mesto v tem parku zavzema vsekakor dom, v katerem se je vršila že marsikatera seja in celo prireditev.

Poleg doma je treba vsekakor omeniti kapelo. Saj ga skoraj ni večjega dogodka, ko ne bi začeli dan s s sv. mašo. Pri tej seveda poje ljudstvo same znane domače cerkvene pesmi in tako veliko doprinese k verski poglobitvi svojih članov kakor tudi drugih, ki so prisotni. Saj si Slovenca ne moremo misliti brez petja. Napredek vsakega društva zavisi od dobre organizacije in njenega vodstva. To društvo hoče ustvariti. Marljivost in dobra volja sta prav gotovo odlika tako članov kakor odbora društva Triglav.

Društvo ima navadno vsako leto na prvo ali drugo nedeljo v mesecu oktobru svoj redni letni občni zbor. Letos se je to zgodilo na prvo nedeljo. Vreme je bilo kakor naročeno. Po jedrnatih poročilih o delu v preteklem letu so bile volitve novega odbora. Izvoljen je bil stari odbor. To se pravi: Jože Ornik je predsednik, Karl Dovnik je podpredsednik, Frank Rozina je tajnik in Frank Mencak je blagajnik. So to požrtvovalni ljudje. Treba jim je dati priznanje. Pri društvih je vedno tako, težko je dobiti koga, ki bi prevzel odgovornost, zato je pa še toliko več vredno, kadar se nekdo žrtvuje in vzame še naprej, da tako reši položaj. Fantje, le korajžo! Saj bodo člani pomagali. Vem, da bodo.

KOČLJIVO VPRAŠANJE. — Danes se veliki problemi s pridobivanjem članov za društva in z ohranitvijo članov, ki so že v društvih. Včasih se zdi, da jih mora človek prijemati z rokavicami. Ljudje so zelo občutljivi. Se čutijo osebno prizadete, čeprav še od daleč ne mislimo nanje. Na občnem zboru društva Triglav je nekdo sprožil vprašanje: Kaj napraviti s tistimi, ki se predajajo mamilom? Ali ne bi bil dobro, da se jih izključi iz društva? Seveda je bil ogenj v strehi. Mi vsi te probleme poznamo in vemo, kako je hudo, če kdo zapade pod vpliv mamil. Razvila se je zelo živahna debata o tem vprašanju, ki pa ni prinesla končne odločitve. Ostalo je pri starem. Kar končno odgovarja pravilom, ki nimajo nobenega poglavja o izključitvi takih, ki so zapadli pod vpliv te ali one slabosti, kakor na primer alkohol, kajenje, mamila itd. Nihče nas ni postavil za sodnike in si velikokrat želimo, da bi bilo drugače, kakor je. Pa si človek pomagati ne more. Pravimo: Človeška slabost!

NESREČA NE POČIVA. — Vedno je naokrog. Vsak dan beremo v časopisih, koliko ljudi se ponesreči, posebno z avtomobili. Med njimi so tudi naši ljudje. Pravijo, da ni potrebno, da pridejo v papir. Je že to dovolj, da imajo težave s popravljalnicami avtomobilov in zavarovalnicami. In največkrat sami še krivi niso. Hudo je, da te danes hočejo napraviti pri vsej nedolžnosti vsaj za 15% krivega, če že ne več. Za vsako malenkost moraš imeti advokata, drugače si pa revež. Pravijo: Revež je vedno revež.

Zastopnik za varstvo cest za guvernerja za državo Wisconsin naznanja, da je v preteklem letu bilo ubitih v avtomobilskih nesrečah 310 vozačev in 33 pešcev. Vzrok teh nesreč je bil alkohol. To so nesreče, ki so se zgodile na cestah. Druge nesreče sem niso vštete. Toliko vedno poudarjajo, da ne piti, pa vse nič ne pomaga. Nekje sem bral, da je prišel iz gostilne neki možakar in ga je precej imel. Noge ga niso več prav držale. Iskal je ključ po svojem žepu, da bi odprl vrata svojega avtomobila. V takem stanju ga je zalotil stražnik in ga je vprašal: Menda se ja ne mislite peljati v takem stanju, saj vidite, da komaj hodite? Pa je mož odgovoril: Prav zato se bom peljal! Pa se pregovarjaj z njim, če se moreš! Zdi se mi, da je več takih možakarjev, ki se zato hočejo peljati, ker ne morejo več hoditi.

POTOVANJA. — George in Mary Kotze sta se podala na kratek oddih. Hotela sta si ogledati Detroit in Baragovo deželo in se še kje na poti ustaviti. Oba imata dosti poznanstva. Kakor sta se veselila svoje poti, ni bila prijetna, kot sta računala. Kjer sta se ustavila, povsod sta naletela, da je nekdo od tiste družine, ki sta jo hotela obiskati, ali bolan ali v bolnišnici ali pa je pravkar prišel iz bolnice. Nista se mogla načuditi, ko sta naletela na ta čudni pojav. Vendar se jima je prav zdelo. Kakor sta računala na oddih, sta pri tem še storila veliko dobrega in prinesla veliko veselja v srca tistih, ki so bili priklenjeni na bolniško posteljo. Tako sta združila dobro s koristnim — Joe in Mary Grasch sta pravkar prišla iz Las Vegas. Nisem jih še videl. Upam, da sta mi prinesla nekaj spominčkov. Če drugega ne, mi bosta vsaj povedala, kako sta se borila z enoročnim razbojnikom. Vem, da sta se dobro imela.

Včeraj smo se prav na hitro srečali z Vitkom in Mary Staut. Prihitela sta iz La Crosse, da obiščeta svojo hčer, ki je sedaj v Whitewater, komaj kakšnih 30 milj zapadno od Milkaukeeja. Vedno se rada udeležita slovenske sv. maše. ki je vsako nedeljo ob devetih zjutraj pri Sv. Janezu. Ker mene tudi pot tja nanese, smo se srečali ravno pri vratih. Le škoda je, da ni bilo več časa za pogovor. Te dni se vsakemu tako mudi. Bilo pa je prav veselo svidenje. Jih že nekaj časa nisem videl.

MARTINOVANJE. — Tega je danes bolj malo. Mnogi so že pozabili, kaj je to. Navadno je bilo to združeno z novim vinom, kar se je zgodilo okrog sv. Martina, ki ga cerkev praznuje 11. novembra. To je bilo navadno ob koncu vinskega leta. S tem so se pripravili na zimo. Slovensko društvo Triglav je še ohranilo to lepo navado in nekako zaključi svojo letno sezono z martinovanjem. Potem nastopijo mrzli dnevi. Balincanja je konec. Treba je začeti kuriti. Dvorana ali dom nima primernih ogrevalnih naprav in tako gre vse življenje v zimsko spanje. Martinovanje je takorekoč zadnja proslava, ki se še vrši, pa naj so vremenske prilike kakršne koli že. To martinovanje bo slovensko društvo Triglav imelo v nedeljo, 15. oktobra. Člani in članice so vabljeni. Če ne bom preveč zadržan, me zna potegniti to martinovanje za seboj.

35-LETNICA MAŠNIŠTVA. — Prav na tiho so se zbrali. P. Pelagij Majhenich, brat organista pri Sv. Janezu, jo je obhajal. Niso mogli mimo tega velikega dogodka. Proslavili so ga bolj v domačem krogu. Prišlo je še nekaj pevcev in so jo zažingali, da je bilo joj. Njegov brat se je vsedel za klavir in je igral, da še angelčki ne bi mogli boljše. P. Pelagij, ki je sam dober pevec, je bil ves prevzet. Kako tudi ne. Saj ni pričakoval, da se ga bo kdo spomnil. Bilo je lepo! Čestitamo. Francelj Rozina, ki ima rad take slovesnosti, ga je počastil z govorom. Prav tako. Čestitamo. Še na mnogo let!

—o—

Dopis z Otoka

II.

Kakor povsod po svetu je tudi pri nas letos zelo muhasto vreme. V marcu je bila 3 tedne prava poletna toplina, proti koncu meseca ravno za veliki teden pa je začel vihar z dežjem in hladom in Velika noč je bila res bolj pusta. Izredno pusta sta bila maj in junij, julij je bil za zopet lep in topel. Radi dežja in hladu maja in junija je vsa rast zelo zaostala in letos bo tu bore malo sadja in drugih sadov zemlje.

V Sloveniji so imeli v maju velike poplave, zelo so bili prizadeti kraji ob Krki, kjer je voda povzročila pravo opustošenje. Tudi tam radi deževja v maju ne bo dosti sadja, med tem ko trta in polja radi topline in sonca v juniju kar lepo obetajo. V juliju, kakor poročajo iz raznih krajev, so pa zopet neurja, združena s točo, napravila precej škode. Vremenski napovedovalci so tu in drugje napovedovali letos lepo sončno in bogato leto — a so se zaenkrat pošteno uračunali. Bojim se, da bo pomanjkanje prehrane. Vse se mehanizira in modernizira — le narava se temu smeje in gre svojo pot. Pokojni naš očak msgr. Jakob Ukmar, umrl lani v novembru v Trstu, je pred 4 leti preroško zapisal: "Morda boš imel lep dom, krasen avto, lepo obleko, tisočake v žepu, pa boš srečen, ako boš mogel dobiti krompir, da si skuhaš kosilo!" — Tako obupno po mojem mnenju še ne bo. Slabe letine so vedno bile in bodo, toda svet kmalu pozabi na vse težave in Bog očitno pokaže, da le Njemu je podrejena vsa bodočnost človeštva in vsa napuhnjenost, tehnika današnje dobe je v teh slučajih brez moči.

Rudarski štrajk, kateri je trajal tu od 9. januarja do 28. februarja letos, marsikoga zanima. Hvala Bogu, kar srečno smo vse prestali. Vreme je bilo kar naklonjeno, ne preveč mrzlo — suho in lepo. Vodstvo rudarske unije je dovolilo dovoz premoga v bolnice, sirotišnice in starim osebam. Zelo je trpela zadnje 3 tedne industrija radi 25% prekinitve električnega toka in vsa Vel. Britanija je bila po več ur zvečer v temi. Le ob važnih prometnih križiščih so bile luči, toda vseeno ni bilo prometnih nesreč. Prav romantično je bilo ob urah teme v lokalih in cerkvah, ko so gorele petrolejke, sveče kakor pred 40 leti v naših rodnih krajih, ko na podeželju še ni bilo električne energije. Tok je bil ustavljen ob določenih urah po 6 do 8 na dan v raznih predelih, seveda v različnih urah vsak dan, tako da ljudstvo ni trpelo preveč škode. V stanovanjih, katera so imela samo električno kurjavo, so morali stanovalci pravočasno pripraviti hrano in vse ostalo. Po največkrat je bil tok ustavljen od polnoči pa do 4. ure zjutraj in potem od 10. dop. do 2. pop. Bilo je res precej nerodno, a so se vsemu prilagodili zaenkrat. Ako bi tako stanje vladalo še več tednov, bi bilo res strašno. Bolnice, gasilci, policija, ambulanca so imeli elektriko vedno na razpolago, seveda v omejeni količini. Dobrodošlo je prišlo vse to svečarjem, izdelovalcem peči na ogrevanje z nafto in so nad 4 tedne dobro služili. Sveče so kmalu prišle s ceno črne borze in več prodajalcev na črno se je moralo zagovarjati pred sodiščem. V teku treh tednov se je stanje normaliziralo in sredi marca je ves "Otok" zažarel v električni luči.

Tu zelo tepe usoda vso ekonomijo, ko nimajo vodne moči in vse se proizvaja iz premoga. Plača rudarjev za tako težko, nevarno delo res ni bila najboljša, toda tako obupna pa tudi ne. Stavkarji so se med štrajkom kar dobro-vzorno obnašali, so bili pa tudi slučaji, ko niso poslušali ne opominov unije in ne oblasti, prekoračili meje javne varnosti in reda in se morali zagovarjati za vse to. Zveza rudarjev je med tem precej finančno trpela in se bo težko zopet okrepila. Vlada je ohranila mirne živce, čeprav so pričakovali, da bo poklicala na pomoč vojsko itd. Vsi resni so trdili to:

(Dalje prihodnjič)

—o—

Raba zastave prepovedana

Zvezni zakon prepoveduje rabo ameriške zastave na industrijskih izdelkih kot znaka dežele izvora.

KULTURNA KRONIKA

Letošnje mohorjevke

Letošnji knjižni dar Družbe sv. Mohorja v Celovcu je že v tisku in bo predvidoma dotiskan v prvi polovici oktobra, nato pa bo nemudoma razposlan vsem poverjenikom. Knjižni dar bo letos obsegal naslednje knjige:

KOLEDAR ZA LETO 1973. Med množico koledarjev, ki izidejo vsako leto, ohranja prav Mohorjev koledar tradicijo nekdanjih izdaj, a istočasno nudi tudi današnjemu mohorjanu v kar največji meri vse, kar bravec pričakuje, da bo v njem našel. Vsakdo, ki vzame vsaj Koledar, je ud Družbe in je deležen sadov sv. maš in odpustkov.

KAREL MAUSER: RAZDRTO GNEZDO. Kot 26. zvezek družinskih večernic bo letos izšla — doslej v samostojni knjigi še neobjavljena — Mauserjeva povest "Razdrto gnezdo". Naročniki mesečnika "Ave Maria" so povest brali, ko je izhajala v nadaljevanjih v letih 1965, 1966 in 1967. Že tedaj so mnogi rojaki izrazili željo, da bi povest izšla v samostojni knjigi, ki bi mogla nuditi bravcem neprimerno več kot le mesečna nadaljevanja skozi dobo treh let.

Pisatelj Karel Mauser je v svoji povesti zajel danes mnogim nepoznani svet redovnic usmiljenk, ki so "v težkih modrih krilih, s širokimi perutmi belih kornetov šumele skoz bolniške sobe in opravljale svojo službo sebi v posvečenje in ljudem v blagoslov". Napetost pripovedi raste v zunanjih dogodkih, ko jim razderejo gnezdo, in v notranjih duševnih bojih redovnic za poklic, ko se nenadoma znajdejo v novih razmerah v svetu, o katerem so menile, da so se mu umaknile.

ALOJZIJ BOLHAR: PEKLENSKI BOTER in druge slovenske pravljice. Med mohorjevkami že več let sem ni bilo podobne knjige. Zanimanje za tovrstno narodno blago pa je zelo živo, kar dokazujejo nove in ponovne izdaje raznih založb. Izbor pravljic za našo izdajo je pripravil Alojzij Bolhar, ki je zbirki napisal tudi prav primerno "Besedo o pravljici", knjigo samo pa je posvetil "svetlemu spominu rajnega dr. Ivana Grafenauerja, očeta znanstvenega narodopisja pri nas". — Ta zbirka obsega najbolj značilne in najbolj ustrezne pravljice z vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci. Nekatere beneško-slovenske pravljice, ki so bile zapisane pred več kot sto leti v narečju, so pa v tej knjigi prvič objavljene v knjižni slovenščini.

Dandanašnjemu človeku se vse nekam mudi; živimo v času naglega tehničnega napredka, industrializacije, radia, televizije, osvajanja vsemirja itd. Zato je gotovo, da ta doba pravljicam ni ravno naklonjena, a jih kljub temu še vedno prištevamo v duhovne dobrine slehernega naroda. Nenehno moramo gojiti željo, da ta lepi in bogati zaklad narodnega izročila ne zaide v pozabo. To že zaradi tega ne, ker je naš. V želji, da naša pravljica zopet zaživi in živi dalje, izročam to knjigo vsem doma in v tujini, da jim utrdi ljubezen do domačije," je zapisal avtor v uvodu.

DR. EMAN PERTL - PROF. MIŠA KRAŠOVIC - PERTLOVA: NAŠE ŽIVLJENJE. Pred petimi leti je celjska Mohorjeva družba izdala knjigo, ki sta jo napisala mož in žena, oba strokovnjaka, on zdravnik, ona psihologinja, in ki sta ji dala naslov: "Naše življenje". Iz svoje strokovne in življenjske izkušnje sta avtorja pripravila priročnik za pouk in vzgojne napotke staršem, vzgojiteljem in mladini sami, katerega smo na tem področju že dolgo pogrešali.

Kako velika je bila potreba po knjigi spolno-vzgojnega področja, dokazuje dejstvo, da je bila 1. naklada razprodana v najkrajšem času. Povpraševanju po njej pa ni konca. Avtorja sta 1. izdajo pregledala, dopolnila in navono priredila, da zdaj "Naše življenje" v kar najbolj sodobni prireditvi znova izide v knjižnem delu celovške Mohorjeve družbe.

Naj omenimo ob tej priložnosti še, da je Slovensko zdravniško društvo letos prvič podelilo 2 nagradi dr. Marka Gerbca, moža, ki je v 17. stoletju pridobil sloves evropskega raziskovalca in odličnega zdravnika. Kot posameznik je Gerbčevo priznanje prejel naš avtor dr. Eman Pertl, primarij v Mariboru, in sicer za življenjsko delo, drugo, kolektivno priznanje pa je bil podeljeno koprski podružnici Slovenskega zdravniškega društva.

Zgoraj navedene knjige veljajo za tiste ude, ki naroče celotni družbin knjižni dar za leto 1973. $5. — Poleg tega knjižnega daru izda Družba še vrsto drugih knjig, ki bi vas utegnile zanimati, o katerih bomo pa poročali drugič. Sicer pa sporočite svoje želje ali Družbi naravnost ali pa svojemu poverjeniku ali pa na naslov Slovenske pisarne v Clevelandu odn. v Torontu v Kanadi. Naslov za Celovec je: DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU, Viktringer Ring 26. — 9020 KLAGENFURT, Austria.

Zvest mohorjan

F. S. FINŽGAR:

SLUŽKINJA

Pa še slabše. Suhe veje se usmili sneg in jo odlomi. Nas ne mara ne zima ne zemlja — nihče.

Tesno ob zidovih se je plazila po ulicah. Ljudje so hiteli mimo nje. Živa reka življenja je drvela po mestu. Nihče je ni pogledal. In če se je kdo mimogrede ozrl nanjo, mu je brala v očeh: "Kaj hodiš na ulico, da si nam v napotje. Doma bi bila ostala."

Doma! Kdor ima dom, naj ostane doma. Moj dom! Saj ne vedo ljudje, kako se prebiva v podstrešni izbi, mrzli in vlažni, kjer so gole sive stene, kjer niti posteljnjaka ni. Prodati sem ga morala, svoje zadnje bogastvo.

Kam? Po stezah beračice — prvič v življenju. Ne morem.— Pa moram, ko ne morem umreti.

Tramvaj je prizvonil. Za telefonski drog se je morala prijeti, tako jo je vleklo pod kolesa. Nato je tipala dalje, kakor stara iver, ki se guga ob obrežju na vodi.

Elza — je bil njen cilj in nada. Daleč je bilo do lepe hiše, kjer je prebivala ona, bogatinova žena. Prav na stopnice je že slišala gospenji glas.

Ona je, tako zveni njen glas kot na poročni dan. Vsa mlada je še.

Sredi stopnic jo je zaslišala in glas jo je vlekel s čudežno močjo kvišku. Gospa je stala vrh stopnic, napravljena za v mesto.

"Gospa Elza!" je vzdihnila starica in vsa srečna gledala v tiste oči, ki so sijale še danes kot nekdaj iz otroškega vozička in izpod poročne mirte.

"Kaj pa hočete?"

"Gospa, ali me več ne poznate? Vaše Špelice?"

"Špelica?" se je začudila gospa. "Strašno ste se postarali."

"Gospa, od vsega hudega me mora biti konec. Ničesar nimam. Vsi prihranki, vse, kar sem imela, vse je šlo in danes nimam ne peščice moke ne enega krompirčka in ne vinarja. Zato sem prišla, če bi mi pomagali."

"Ah, ti moj Bog in ti beračі! To je strašno!" je nejevoljno mrmrala gospa in nato zaklicala kuharici: "Mici, dajte tej ženi krompirja! Zbogom, Špelica, meni se mudi."

Gospenja krila so zašumela mimo Špelice, vonj po dragoceni dišavi je zavel od rutice, ki si jo je Elza pritisnila k ustom, ko ji je ob Špelici zadišalo po plesnobi in zatohlosti.

Mici, oholo dekle, ji je prinesla nekaj krompirčkov. "Nate, pa nikar ne nadlegujte gospe! Kaj mislite, da zato nosim krompir s trga, da ga bomo razdajali? Delali bi."

Špeli se ni ganila roka, da bi segla po krompirčke. Za kljuko se je držala, da ni omahnila. "Tak vzemite, no! Ne utegnem čakati," je silila Mici vanjo.

Špela je nenadoma začutila v sebi grozen stud. Roka se ji je sama od sebe iztegnila za darom, njena misel pa je bila, da ga prime in vrže Mici v glavo. A ko ga je prijela, ni bilo več sile v njej. Solzo so ji zamračile oči, jecljala je za Mici, ki jo je odrivala od vrat. "Tudi jaz sem bila mlada, tudi jaz sem bila lepa, lepša od tebe, in vendar nisem bila taka. Če boš učakala moja leta—"

"Sitnica," je zagodrnjala Mici in zaprla za Špelo. Starici so se razklenili prsti, krompirčki so se strkljali po stopnicah: tok-tok-tok. V veži se je prikazal hišnik.

"Kaj pa je to?"

Pogledal je krompirčke, se ozrl po stopnicah in zavpil na Špelo:

"Aha! Takile ste beračі! Darove mečete. Poberi se!" Špela se je priplazila po stopnicah. Kolena so se ji šibila, da se ni upala pripogniti in pobrati krompirčkov.

"Ušli so mi," je skušala pomiriti hišnika.

"Ven!" ji je odprl vrata in pokazal na ulico. Špela je šla, hišnik je pobral krompirčke in jih vrgel na smetišče. Starica ni šla več ob zidu. Po udih ji je gomazelo, nekaj je začelo v njej vreti in se dvigati grenko ko zeleni žolč. Kaj se je menila za gnečo! S šilastimi komolci se je prerivala skozi množico, dokler ni kakor prikovana obstala pred oknom. Gnjati so visele v njem in zvrhane sklede klobasic so dišale prav skozi šipe. Naslonila je čelo na okno, roke so ji s suhimi prsti grabile po jedeh in praskale po steklu. Ko bi imela sedaj le moči, da bi prebila steklo s suhim čelom, da bi ga prepraskala s prsti! Če me vidijo— vseeno — če me ne vidijo — vseeno — tatica — vseeno. Žolč vre v meni.

Špela je udarila s čelom. Šipa je zažvenketala. — Po čelu se ji ulila kri, ljudje so zakričali, iz trgovine so pritekli uslužbenci.

Špela se je ozrla po ljudeh, curek krvi ji je prečrtal prsteno lice. Z izbuljenimi očmi jih je gledala, med množico se je razlegnil cvileč smeh, starica se je sesedla ob zidu in umolknila.

K njej sta stopila dva stražnika.

SLOVENSKE RADIJSKE ODDAJE

WXEN 106.5 FM

Tony Petkovšek
Ponedeljek 1-2 pop.
torek 1-2.30 pop.
sreda 1-2 pop.
četrtek 1-2.30 pop.
petek 1-2 pop.
sobota 12-1.30 pop.
7-8 zvečer

Bob Lube
četrtek 3. pop.

Martin Antončič
nedelja 10-10.30 dop.

Milan in Barbara Pavlovčič
od ponedeljka do sobote
6-7 zvečer
nedelja 7.-8. zjutraj
11.30 - 12.30 pop.

Kenny Bass
nedelja 8.30 dop.

WZAK 93.1 FM

Marjan Kavčič—Eda Vovk
od ponedeljka do petka
od 10 - 11 dop.

Marinka in Jože Lah
petek 2 - 3 pop.

Tetka Eda otrokom
torek 10 - 10.30 dop.

Cecilia Valenčič
četrtek 10-11 zvečer

WBKC 1590 AM, Chardon, O.

Kenny Bass
12-1 pop.

WAQI 1600 AM

Bob Bilicic
Petek 1-1.15 pop.
nedelja 12-1 pop.

Republika Čile zašla pod socialističnim predsednikom Allendejem v slepo ulico

V dveh letih je socialistični, skrajno levičarski režim privedel republiko na rob gospodarskega poloma, javnost pa razdelil v dva sovražna si tabora. Iz stiske bi si rad pomagal z obtoževanjem svojih nasprotnikov, ki da kujejo proti vladi zaroto.

Čilski marksistični predsednik Allende se je odločil, da se bo boril za svoj in svoje politike obstoj, četudi bi pogreznil čilsko politično in gospodarsko življenje v popoln kaos.

Takšni so zaključki opazovalcev čilskega političnega in gospodarskega razvoja zadnjih mesecev, posebej še zadnjih tednov.

Čilska notranja in zunanja politika in čilsko gospodarstvo se nahajata v slepi ulici. Allendejeva marksistična ideološka trdovratnost, povezana s prevratnostjo trockističnih in drugih levičarskih elementov, ki jih ima okoli sebe, odn. ki ga imajo v svojih kleščah, spreminja Čile v eno najrevnejših držav na latinsko ameriškem kontinentu.

Allende ni iznašel nič novega v svojih obtožbah krščanskodemokratske in konservativne opozicije, da hočejo zrušiti njegov socialistični sistem. Odkar je prevzel leta 1970 oblast, ponavlja od časa do časa to obtožbo in vali krivdo za kaotično stanje v državi na zunanje in notranje sile, nasprotne njegovemu režimu.

Tako je zadnji mesec iznašel novo zaroto proti sebi in svojemu režimu, ki ji je nadel ime "septemberski plan". Ta zarota naj bi se začela s študentovskimi demonstracijami, ki naj bi jim sledili splošna stavka in politični izgredi. Čile naj bi zarotniki razdelili na osem operativnih področij, ves promet bi bil ustavljen, da bi Santiago in druga večja mesta ostala brez živil. Zarotniki naj bi se pripravljali tudi na sabotažo dveh ladij, ki sta tedaj peljali nekaj tisoč ton žita v Čile.

Zaroto bi vodil bivši major Arturo Marshall, ki je bil letos junija pobegnil v Bolivijo. Zarotniki bi tudi osvobodili generala Roberta Viauxa, ki od leta 1970 pa do danes čaka v ječi na proces zaradi svoje udeležbe pri umoru bivšega vrhovnega poveljnika čilske vojske generala Schneiderja.

Zarotniki da so imeli v načrtu poškodovati tudi železniške proge in glavne ceste v državi, da čilska vojska ne bi mogla priti v Santiago na parado, ki jo je uprizorila za praznik 162. obletnice čilske osvoboditve izpod Španije.

Kakor vse svoje nasprotnike je Allende tudi ta "septemberski plan" nazval "fašistični" in izjavil, da se je zaradi tega odkritja odločil prepovedati krščanskim demokratom in drugim opozicionalcem organizirati protestne povorke pretekli mejec. Dejal je tudi da "ve še za veliko več podrobnosti zarote," toda da "jih zaenkrat še ne bo povedal."

Allende je tudi pozval krščanske demokrate, naj z njim sedejo za mizo, ker da se je pripravljen pogovarjati z njimi "za mir". To ponudbo so krščanski demokrati odklonili, kajti "nihče ne more Allendeju ničesar verjeti in krščanski demokrati nimajo namena napravati si hara-kiri", je izjavil krščanskodemokratski senator Luis Paić.

Predsednik čilskih krščanskih demokratov senator Renan Fuentealba pa je na čilskem radiu izjavil, da so Allendejeve izjave o zaroti "smešne" in da je Allendejeva politika dokazala, da je "največja polomija v naši zgodovini."

Za nameček se čilsko gospodarstvo zapleta še z odkritjem velikih količin ponarejenih dolarjev, ki krožijo po državi. Čilska policija ceni, da se je ponarejevalcem posrečilo vtihotapiti v Čile nad en milijon dolarskih bankovcev različnih vrednosti, kar je za državico z 10 milijoni prebivalci resna zadeva. Ker en ameriški dolar danes na čilski črni borzi velja 150 čilskih eskudov, to pa predstavlja eno dobro dnevnico povprečnega čilskega delavca, je slehernemu gospodarstveniku razvidna nevarnost, ki jo za že itak razrvano čilsko gospodarstvo predstavljajo ponarejeni dolarji. V letošnjem letu se je čilski policiji posrečilo odkriti nad 500 operacij s ponarejenimi dolarji.

S.S.

—o—

VESTI IZ SLOVENIJE

Letališče v Mariboru

Dne 1. septembra so se sestali v Mariboru predstavniki pripravljalnega odbora za graditev mariborskega letališča, mariborskih družbenopolitičnih organizacij ter skupščine občine Maribor. Razprava je pokazala, da Maribor potrebuje letališče zlasti zaradi gospodarskih in poslovnih ralogov.

Ugotovili so, da bo graditev letališča koristila tudi letališču Brnik, preko katerega bodo v prihodnje potovali tudi potniki iz severovzhodne Slovenije, ki se sedaj poslužujejo graškega letališča. Teh potnikov je letno okoli 6000.

Med razpravljanjem so bili tudi mnenja, da bo v Sloveniji treba zgraditi tudi več letališč. Poudarili so, da je nevzdržno mnenje tistih, ki zagovarjajo stališče, da Sloveniji zadostuje eno samo letališče, to je Brnik.

Prva pošiljka lesa iz Afrike

Za konec septembra je bila napovedana prva pošiljka tropičnega lesa iz Centralne afriške republike, kjer ima Slovenijales ob reki Sanghi svoje sečišče. Les bo potem redno prihajal v Koper vsakih štirinajst dni.

Draga povrtnina v Ljubljani

Ljubljančani, ki morajo kupovati povrtnino in sadje dvakrat dražje kot v Beogradu, se jezijo na tržno inšpekcijo in na mestno upravo, ker nista podvzeli nobenega koraka za pocenitev.

Toplo vodo iščejo

V Ptuju iščejo toplo vodo. Ekipa Geološkega zavoda iz Ljubljane je začela na Bregu z vrtanjem, ker domnevajo, da je na tem področju precejšnja količina termalne vode, ki bi jo radi v Ptuju izkoristili.

Nove propustnice na Tržaškem

Za okoli 230.000 prebivalcev Tržaške pokrajine je s 1. septembrom kvestura v Trstu začela izdajati nove obmejne prepustnice. Ti dokumenti, ki jih bodo uvajali postopoma, naj bi italijanskim carinikom olajšali nadzorstvo nad vnosom raznega blaga, predvsem živil iz Jugoslavije.

Tržačani bodo v Jugoslaviji vsak mesec nakupili le toliko blaga, kolikor znaša vrednost 4 kuponov. Po videmskem sporazumu to znese: dva kilograma svežnega in dva kilograma suhega ali prekajenega mesa, štiri kilograme sira, osem litrov vina, trideset jajc in še v vrednosti 20,000 lir drugega blaga. Za jugoslovanske državljane ob italijanski meji podobnega sistema za enkrat še ne mislijo vpeljati.

Nove žičnice

V zgornjesavski dolini od Mojstrane do Rateč je sedaj 12 žičnic. Ker postajajo zimski turisti vse zahtevnejši in hočejo večjo izbiro smuških prog, so sklenili zgraditi še 40 novih. Sedanjih 12 žičnic prepelje na uro 5400 potnikov.

Ob novih žičnicah bodo zgradili še 64 smučišč. Vse bo načrtovano tako, da bo mogoče presmučati z ene žičnice na drugo vse od Martuljka do Rateč. Prve nove naprave bodo pripravljene že za prihodnjo zimo.

Hepatitis razsaja

V Žireh in okolici si že nekaj časa z raznimi ukrepi prizadevajo, da bi omejili in zatrli hepatitis, ki se je ponovno razširil.

Od aprila do srede avgusta je za to boleznijo zbolelo 130 oseb v Žireh in bližnjih vaseh Nova vas, Žirovski vrh, Dobračevo in Stara vas.

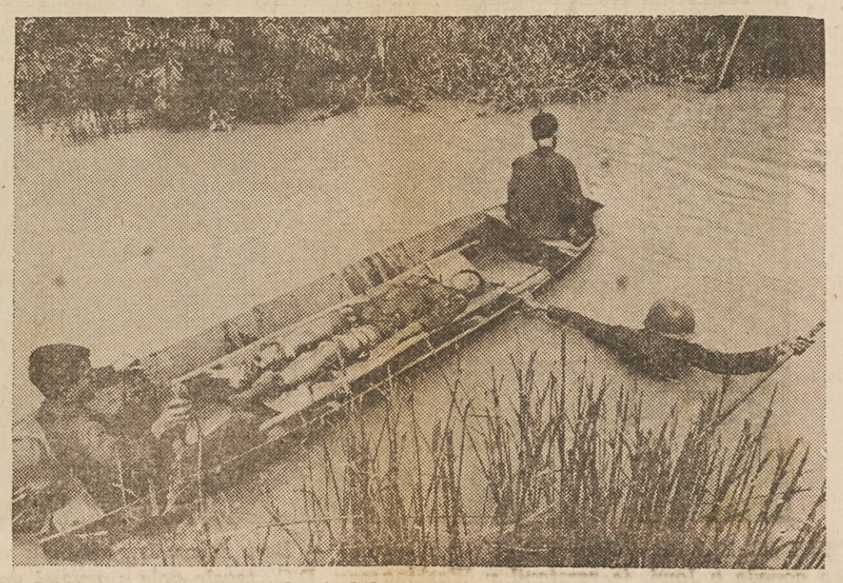

EDINA POT — Ranjenega vojaka je bilo mogoče odpeljati do najbližje pomoči v nerodnem čolnu, ko je stopil na rdečo past in bil ranjen na patrulji v pokrajini Cai Lay v Južnem Vietnamu

Festival v Ptuju

Ptujski radio je organiziral 4. festival slovenske zabavne glasbe. Festival so odprli 24. avgusta na dvorišču minoritskega samostana. Podelili so tudi več nagrad za besedilo in popevk, novost pa predstavlja bronast kipec Orfej z liro, za najboljši ansambel na festivalu.

Moderna šola v Radovljici

Z novim šolskim letom so odpri v Radovljici moderno šolo, ki ima 28 učilnic, prostore za kabinetni in likovni pouk, v gradnji pa sta še telovadnica in plavalni bazen.

Bolezni srca prve

V Sloveniji približno 1 odstotek prebivalstva boluje za revmatizmom. Med letnimi registriranimi invalidi (od 6000 do 8000) odpade na revmatike od 10 do 15%.

Po statistiki iz leta 1970 so bile bolezni srca in ožilja na prvem mestu kar z 21.9%, revmatična obolenja na drugem s 15.3%, precej zadaj je rak na tretjem mestu in na četrtem jetika.

—o—

Podružnica št. 47 SŽZ

GARFIELD HEIGHTS, O. — Članicam naznanjam, da bo redna seja v nedeljo, 8. oktobra, v SND na 5050 Stanley Avenue, Maple Heights. Pridite v polnem številu, ker imamo na dnevnem redu več važnih stvari.

Prinesite knjižice za dobitke na sejo, katere jih imate. Imam jih še nekaj na razpolago in vstopnice za večerjo in ples 29. oktobra. Vstopnice so po $3.50. Začetek bo ob štirih popoldne. Za ples bo igral Zagar-Hojer orkester.

Ta dan bo tudi državna konvencija Ohio in Michigan. Začetek ob enih popoldne v SND na St. Clair Avenue.

Vabim cenjeno občinstvo na našo večerjo in ples. Prav posebno seveda vse naše članstvo.

Odzvale naj bi se vse podružnice, ki spadajo pod okrije državne predsednice Mary Boštjan.

Pozdrav vsem in ne pozabite rezervirati vstopnice!

Jennie Pugely, taj.

MALI OGLASI

Help wanted — female

Help Wanted—Female
GENERAL OFFICE
Must type, will train.
Wheelock-Lovejoy & Co.
881-5900 1240 Marquette
(194)

Female help wanted
Woman wanted for light cleaning and cooking the evening meal in private home on East Side. Write to American Home, 6117 St. Clair, Cleveland, O. 44103 or call 431-0628.
(192)

Male Help Wanted

Delo na strojih "Drill Press"
Tovarniška izkušnja priporočljiva
RISHER IN KOMPANIJA
27011 Tungsten cesti v Euclidu
Kličite 732-8351
(196)

PLASTIC MOLDER
to make Plaster Molds
Experienced or will
Train adept young man
GOOD COMPANY BENEFITS AND STEADY WORK!
Call Mr. Costello
781-3151
(194)

DELO DOBIJO

HELP WANTED
Retired couple or single person for light custodial work. Free furnished apartment free gas and electricity. Salary included. Call Mr. P. J. Zicarelli, between 9 a.m. and 4 p.m. only. — 781-6469.
(194)

For Sale
In Garfield Heights, 3-bedroom home, mid teens. Immediate occupancy.
PINCOME REALTY 749-1417
(192)

V najem
Dve stanovanji oddamo v St. Clairski okolici. Samo zakoncem. Oglasite se po 5 uri.
731-9431
(193)

V najem
Oddamo 4 sobe zgoraj na 6013 Bonna Ave. Vprašajte zadaj, zgoraj, na 6011 Bonna Ave., ali kličite 881-7122.
(193)

For Rent
3-room upstairs apartment with bath. Garage. Carpeting, stove and refrigerator included. In Euclid off E. 185 St. Call after 2 p.m. — 481-6497.
(193)

Naprodaj—hiše v Euclidu
Beverly Hills — nov zidan "semi-ranch", 4 spalnice, razvedrilna soba, 2 kopalnici, vdelan štedilnik, pomivalnik posode, ločena garaža za 2 voza.
RUSSELL GARDEN ESTATES
860 E. 250 St.
Ranch, obit z aluminijasto oblogo $32,900.
Zidani ranchi s priključenimi garažami, tudi kolonial in deljena raven. Pridite pogledat!
V Euclidu nedaleč od Lake Shore Blvd. zidan bungalov, razvedrilna soba, blizu trgovin. Prazno, se lahko takoj vselite.
Delikatesna trgovina-mlekarna naprodaj v dobri okolici. Naprodaj s poslopjem ali brez njega.
UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St.
(193)

House for Sale
in the Grovewood area, two family home 5-5, aluminum siding, newly decorated up; two brick garages. Good income.
Call 524-3437
(193)

Naprodaj
V GARFIELD HEIGHTS hiša z tremi spalnicami, manj kot $20,-000, se lahko takoj prevzame.
PINCOME REALTY
749-1417
(193)

V najem
Oddamo pet sob zgoraj, zakoncem srednje starosti, nič živali, blizu E. 152 St.
Kličite 851-0919
(3,5 oct.)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

Naprodaj
Dvo-družinska hiša na Edna Ave., 5-5, polna klet, velik ograjen lot. Kličite 431-4179.
—(195)

Naprodaj
Dve lončeni posodi, ena 10 gal. in ena 12 gal.
Kličite 481-4659

V najem ali naprodaj
Blizu cerkve sv. Kristine hiša, 4 sobe spodaj, 3 sobe zgoraj, dve kuhinji. Vprašajte za lastnika John Laurich 481-0232.
(193)

Avto naprodaj
1971 Volkswagon "square back" kakor nov. 2000 milj.
Kličite 361-1809
—(193)

'70 Mercury Colony Park
Station Wagon. Air Cond. Vinyl roof. New brake lining, new shocks, new tires. AM-FM radio.
Call evenings 731-8139

ČRNA ŽENA

ZGODOVINSKA POVEST

"O moja uboga Nigana!" je stokal Bregar; "njej se ne sme nič zameriti, ker je take narave; njo žene strast k dejanjem, kojih dalekosežnih učinkov niti oddaleč ne more slutiti... Če bi tudi res kdaj igrala vlogo izdajavca, bi je vendar ne mogli kaznovati po strogi postavi! Povej, Štefan, kaj meniš, da se bo zgodilo z njo?"

"Živimo v vojskinem času in zato so postave stroge... Izdajavstvu sledi smrtna kazen. Če se dokaže, da je ob zadnji bitki res izdala nekaj vojakov Turkom — kar trdijo nekateri — potem jo pač doleti smrtna kazen."

"To ne more biti! Ubogo dete ne ve, kaj dela," je zdihnil plašno Bregar, "in razen tega vendar ne spada k našim četam. Če bodo izvedeli, da je ženska in v kakšnih okoliščinah je izvršila svoje nepremišljeno dejanje, bodo gotovo imeli z njo usmiljenje. Štefan, obljubil si mi pomoč v sili in stiski. Sedaj jo potrebujem. Ti zmoreš vse; pomagaj mi, da bom mogel vsaj govoriti z Nigano."

Štefuljček je premišljeval nekaj časa, nato je rekel:

"Bom poskusil, kaj se bo dalo napraviti. Pridi zvečer ob osmih v gostilno k "Rdečemu orlu" in vprašaj po meni."

Ves razburjen je pričakoval France večera. Točno ob osmih je stopil v gostilno pri "Rdečem orlu". Možek ga je že čakal in si medtem že celo izposloval vstop v ječo zase in za Bregarja. Takoj sta šla oba v poslopje, kjer se je nahajalo vojno sodišče, in ječarski stražnik ju je peljal v celico vjetega navideznega ogleduha in izdajavca. Komaj so se odprla vrata, se je že zaslišal iz kota sem mehki glas:

"Ne maram umreti! Na meni ni krivde! Vse je zlagano!"

"Čuj, čuj, zdaj zna mladenič naenkrat govoriti, ker ga je doletela skrb in sila," je pripomnil stražnik in posvetil z lučjo v ječo.

Tedaj se je vrgel jetnik pred Bregarja na kolena in zaklical s solznimi očmi:

"Radko, ljubi Radko, ti si! Ti me nisi zapustil? Pomagaj mi, Radko, pomagaj! Ne smejo me obesiti, ker sem brez krivde!"

"Nigana!" ji je očividno ganjen odgovoril France; "torej vendar! Nisem se motil! Toda kakor prideš semkaj, povej!"

"S teboj samim hočem govoriti, Radko," mu je odgovorila ciganka, nezaupno se oziraje na druga dva nepoznana gosta, "ti sam me razumeš, ti me moraš rešiti!"

Možek je prijel stražnika za roko in oba sta zapustila ječo. Tako sta ostala France in Nigana sama. Nigana se je spustila v neutolažljiv jok in ni mogla spraviti besede iz ust. France jo je peljal na leseno klop v kotu, sedel poleg nje in ji nežno položil svojo roko na njene rame; pri tem je čutil, kako se je žena tresla na vsem životu. Njeno ubogo stokanje in zvijanje mu je kar rezalo njegovo rahločutno srce. Govoril ji je razne tolažilne besede, a žena se skoro ni dala pomiriti. Slednjič se je vendar toliko obvladala, da je mogla pripovedovati v pretrganih stavkih.

"Radko," je začela žena, "v Kostajnici si mi obljubil, da boš prišel še enkrat; toda nisi držal dane besede in odšel si, ne da bi se bil od mene poslovil. To me je hudo bolelo — oh, tako bolelo, tako bolelo!"

"Nigana," jo je prekinil mož, "nisem mogel priti. Nenadoma je zjutraj prišlo povelje za odhod. V oni noči, ko sva bila zadnjič skupaj, še nisem nič vedel o tem."

Žena se je ponovno spustila v jok in po dolgem času je zopet nadaljevala:

"Ah, Radko, kako dolgo sem živela brez tebe! Izvedela sem v Kostajnici, da so odšle najemniške čete proti Brežicam. Zato sem tudi sama hitela za vami. Ponoči sem se večkrat priplazila prav do straže, a tebe nisem mogla najti. V Brežicah sem bila priča boja, a kar nenadoma so me zgrabili Turki in me odvedli s seboj. Dve leti sem prestajala v turški sužnosti in brez tebe — Radko. Slednjič sem vendar srečno ušla in zopet sem hitela proti kranjski meji, da bi našla kje kak sled do tebe. Prišla sem v Krško, a ker je bilo ravno ob vojskinem času, se mi kot ženi ni zdelo več dosti varno. V vojski so namreč ljudje divji in zato čast žene ne velja dosti. Zato sem si kupila moško vojaško opravo in si pristrigla lepe, dolge lase — oh! Bila sem priča bitke s Turki, a sebe sem srečno rešila. Potem sem hodila po mestu in okoli mesta; da bi ljudje ne spoznali, da sem žena, sem se delala kakor da ne bi znala govoriti. Danes sem te opazila, prvič po tako dolgem času, in sem se neizrečeno razveselila — oh, tako razveselila! Tedaj me je pa srečalo nekaj štajerskih najemnikov ravno na onem mestu, kjer se je vršila bitka. Ti so me prijeli in trdili, da sem izdala nekaj vojakov Turkom — zato da moram biti obešena. Vendar jaz nisem nikogar izdala; dotične vojake sem opazila šele, ko so jih imeli že Turki v svojih rokah... O, Radko, moraš mi pomagati iz te stiske, zakaj nič slabega nisem naredila. Mož, ki prihaja z velikimi ključi, trdi vedno, da me bo doletela vrv."

Zopet je začela jadikovati. Mož jo je pa tolažil:

"Nigana, če je stvar res taka, potem mi verjemi, da se ti ne bo pripetilo nič hudega. Imam zanesljivega in dobrega prijatelja, starega moža, ki je bil ravnokar tukaj. Ta ima pri gospodi veliko veljavo in bo lahko dosegel, da boš kmalu prosta... Toda, povej mi, kaj hočeš narediti?"

"Vedno hočem ostati pri tebi, Radko, ne smeš me zapustiti. Bojim se divjih mož."

"In vendar si hodila v teh nevarnih časih tako dolgo med možmi... Nigana, močnejša si in drznejša kot možje."

"To je samo takrat, kadar nimam tebe, kadar te moram iskati, Radko! Ljubezen in hrepenenje delata čudeže! Ljubezen je močnejši kot strah in smrt. Poleg tega znam vse ciganske spretnosti in se znam dobro skriti: te spretnosti mi pomagajo povsod, da srečno najdem izhod... Kakor hitro pa imam tebe, je vsa moja moč in spretnost pri kraju in sem le uboga, slaba žena. Od sedaj se ne bom nikoli več ločila od tebe."

Mož je žalostno zmajal z glavo in nato rekel:

"Nigana, ni mogoče! Cesarju služim in ta služba je stroga, pri tebi ne morem ostati. Ne pomaga nič, ti moraš zopet nazaj v svojo domovino, v Bjelino; tukaj boš v teh razburjenih časih vedno v nevarnosti. Čez osem mesecev bo moja služba končana in potem pridem tudi jaz v Bjelino in te več ne bom zapustil."

"In če padeš v boju? Radko, potem te pa nič več ne vidim in potem umrjem tudi jaz; —tvoja duša je moja duša!"

"Bodi pametna, Nigana; ne bom padel. Sovražnika smo za enkrat zapodili in ne bo tako kmalu zopet prišel; ostanem še samo pri straži tako dolgo, da bom dopolnil svojo službo."

"In potem boš šel k svoji beli ženi z zlatimi lasmi — saj vem. O Radko, ti si nezvest! Samo zato si stopil v cesarsko službo, da bi mogel zopet iti med gore k beli ženi," je kričala ciganka zopet strastno.

"Nigana, skoro se ti blede; k Zalki vendar ne smem iti, saj mi vera prepoveduje."

John G. Schmitz

POLN UPANJA — John G. Schmitz, kandidat Ameriške stranke za predsednika ZDA, razlaga strankin program volivcem. Kandidat je bil doslej republikanski kongresnik, pa je pri primarnih volitvah bil poražen in bil imenovan za predsedniškega kandidata stranke, ko je kandidaturo odklonil njen ustanovitelj guv. George Wallace iz Alabame. John Schmitz napoveduje, da bo 7. novembra dobil najmanj 10 milijonov glasov, kot jih je pred 4 leti dobil Wallace.

YOUR CHOICE 29.95

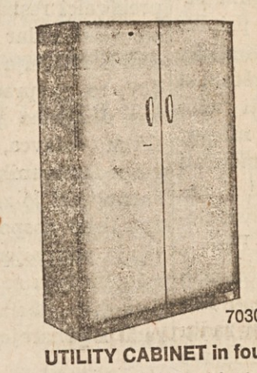

7030

UTILITY CABINET in four colors

30" wide utility cabinet with five shelf spaces available in White, Avocado, Harvest Gold and Coppertone.

30" W x 63" H x 12" D

36" WIDE WARDROBE—Woodtone Brown

Spacious 3 ft. wide wardrobe with hanging bar and hat shelf. Holds loads of clothes.

36" W x 63" H x 19" D

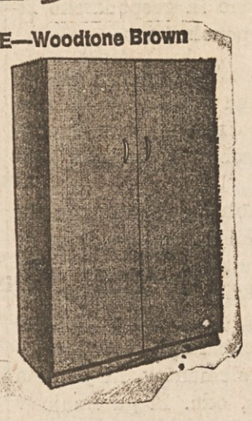

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVENUE

JOHN SUSNIK & SONS

What a lot of ten-year-olds are wearing this year.

Thousands of children afflicted with Muscular Dystrophy must wear braces. Muscular Dystrophy destroys healthy muscle and replaces it with useless fat. After some time the child's muscles become so wasted that even braces will no longer support him. Later, he won't have the strength to sit in a wheelchair. Eventually, he won't be able to feed himself or even turn over in bed. His weakness leaves him so vulnerable to colds, pneumonia, or other complications he rarely survives maturity.

Scientists are beginning to penetrate the mystery of this tragic disease. Today there is some hope for the children who must wear these braces every day. That hope lies in MDAA's massive research program.

Only your contributions keep it going. Give generously.

Fight Muscular Dystrophy. Help them grow up.

Muscular Dystrophy Associations of America, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10019

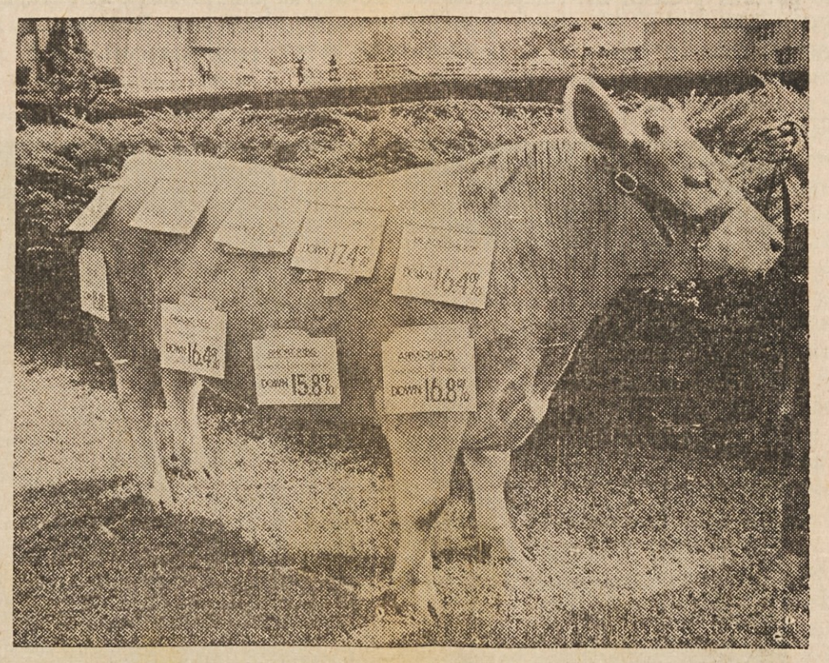

CENE SO PADLE, TODA KOMU V KORIST? — Bert Eason Jr., načelnik zveze rejcev goveda v Iowi, je razstavil v Washingtonu, D.C., tegale vola s cenami mesa posameznih delov živali po zadnjem padcu cen žive živine. Cene živi živini so res nižje, toda v živilskih trgvinah tega skoraj ni mogoče opaziti.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: 361-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: 481-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz **pravkar dospelih najnovejših katalogov**, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

V BLAG SPOMIN

32. OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE MAME

Pauline Spruk

ki je preminula 5. okt. 1940

Srčno ljubljena nam mama,
šla prezgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
pogrešamo Te vsaki čas.

Žalujoči:

MARY, FRANCES in ANNA
hčere

Cleveland, Ohio 5. oktobra 1972.